

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

Red. și Administrația:
Str. Gh. Barițiu No. 2,
Telefon :No. 14 - Orăștie.

Apare săptămânal sub îngrijirea
unui comitet de redacție,
Director: Dr. ALEX. HERLEA

Pornim în alegeri cu fruntea ridicată, — pentru cinste, dreptate și libertate.

Jos tirănia liberală cu cenzură, stare de asediu și acoperirea tuturor hoțiilor.

Votați

ABONAMENTE:
pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei — pe 1 an 120 lei.
pentru țărani 50 lei pe an, pentru Inst. și Aut. 200 pe an
EXEMPLARUL 2 LEI.

IN NOUL GUVERN

s'au strâns toți lingușitorii

Tătărescu-Iorga-Vaida s'au hotărât să colaboreze numai pentru a lovi în demnitatea națională și în Partidul Național-Țărănesc.

In noul guvern nu este nici un Ardelean.

Cum s'a desfășurat criza.

După ce guvernul Tătărescu și-a dat demisia, M. S. Regele Carol II-a l'a chemat în audiență pe dl Ion Mihalache, președintele partidului Național-Țărănesc, și l'a încredințat cu formarea noului guvern. M. S. Regele i-a pus însă condiția, să încerce să facă o împăcare cu dl Vaida.

D-l președinte Ion Mihalache, știa însă dinainte că, o împăcare cu Vaida, partidul naț.-țăr. nu o primește și nici nu ar fi cinstită. căci ar însemna să repunem în drepturi pe aceia cari au trădat partidul național-țărănesc, așa pe cum știm. Deaceia dl Mihalache a dus chestiunea în discuția comitetului de partid și comitetul în unanimitate de voturi a respins înțelegerea cu dl Vaida.

Comitetul nostru a hotărât că, mai bine în opoziție și cinștiți, decât la guvern pe calea abdicărilor morale.

D-nul Ion Mihalache la M. S. Regele

Ca urmare a hotărârii comitetului, dl Ion Mihalache s'a prezentat din nou la M. S. Regele și a depus încredințarea primită de a forma guvernul.

Dl Ion Mihalache a arătat M. S. Regelui că partidul nostru are un program bine chibzuit și în amănunțime studiat, — că are foarte mulți frunțași, cari sunt hotărâți să ducă la îndeplinire acest program și că partidul național-țărănesc este cel mai popular partid din țară, și astfel își poate asuma singur sarcina guvernării.

Și ceilalți șefi de partide au propus Partidul Național-Țărănesc.

Când M. S. Regele i-a întrebat pe ceilalți șefi de partide că cine ar trebui să vină la guvern, atât dl Dinu Brătianu, șeful part. liberal, cât și dl Grigore

Filipescu, șeful part. conservator și dnii Săveanu și Lepădatu președinții corpurilor legiuitoare au răspuns M. S. Regelui că partidul cel mai îndreptățit de-a lua guvernul este partidul Național-țărănesc în frunte cu Dl. Ion Mihalache.

Totuș M. S. Regele a crezut că dl Mihalache singur nu poate forma guvernul.

Cu ce condiții a fost încredințat d-nul Gheorghe Tătărescu

După ce dl Mihalache nu a primit să formeze guvernul în colaborare cu dl Vaida, a fost din nou chemat de M. S. Regele, dl Tătărescu, și încredințat cu formarea guvernului, cu condiția ca să facă o colaborare cu dl Gh. Brăteanu și dl Gr. Iunian.

De ce a fost respins dl Tătărescu.

Atât dl Gr. Iunian cât și dl Gheorghe Brătianu a respins propunerea dlul Tătărescu de-a forma împreună guvernul, fiindcă dl Iunian este hotărât contra cenzurii și a stării de asediu, pe care liberalii vreau să le mențină, — iar dl Gh. Brăteanu a dus de 7 ani o luptă necruțătoare contra liberalilor și a dlui Tătărescu și acuma i-ar fi fost rușine să se cădăsească cu aceia pe cari i-a înjurat 7 ani.

Cum se joacă cu voința țării d-nul Gheorghe Tătărescu

Deși nu a reușit să formeze guvernul cu dnii Gr. Iunian și Gheorghe Brătianu totuș s'a uitat împrejur să vadă că oare cine ar sta de vorbă cu el pentru un ciolan cât de mic. Imediat i-au și ieșit în cale fripturiștii și lingușitorii și astfel a încheiat cu dl Iorga pact de guvernare dându-i 2 miniștrii 10 deputați și 5 senatori și a încheiat cu dl Vaida un pact electoral dându-i dintre 360 numai 35 de deputați și dintre 240 numai 15 senatori.

Tara și Ardealul profund revoltate.

Tara întreagă este revoltată de felul cum s'a constituit acest guvern căci el nu are nici măcar acoperirea lui Dinu Brătianu ca șef al partidului liberal. Tovărășia lui Iorga smintește țării nenorocirea financiară din 1931—32 când 6 luni nu s'an plătit salariile de funcționari și când s'a distrus complet creditul.

Ardealul însă este cel mai revoltat căci în acest guvern nu are nici un reprezentant între ministrii cu portofoliu sau subsecretari de stat.

Noi credem că M. S. Regele va face dreptate.

Noi suntem convinși că acest guvern este unul de foarte scurtă durată fiindcă astfel cum este compus nu dă țării garanția unei guvernări serioase. Credem că M. S. Regele va face în curând dreptate pentru binele poporului și-a țării.

Trădarea d-lui Vaida

„In persoana lui Iuliu Maniu s'au acumulat toate virtuțile rasei” spune d-l Vaida-Voievod.

Patruzeci de ani încheiați, d-l Al. Vaida-Voievod a fost în fruntea noastră, luptător fără de frică și fără de prihană. Patruzeci de ani a stat neclintit alături de conducătorul nostru, de d-l Iuliu Maniu. Ajunseră acești doi mari luptători nu numai prieteni nedespărțiți, ci adevărați frați. Și nimeni în lume nu l-a cunoscut mai bine pe d-l Maniu, decât d-l Al. Vaida. Și nimeni n'a vorbit despre „Idolul Ardealului” așa cum a grăit, în nenumărate rânduri, d-l Al. Vaida Voievod. La 4 iulie 1931, într-o ședință a comitetului central al Partidului nostru, d-l Vaida a spus, între altele, următoarele:

„Toate însușirile ardeleni,

„Menirea noastră este ca împreună să mergem până la sfârșitul vieții” - spunea d-l Vaida.

La 1 Decembrie 1932, în cadrele unei impunătoare manifestații antirevizioniste, același Al. Vaida făcea urătorul portret al lui Iuliu Maniu:

„S'a discutat mult, dacă între șeful nostru, d-l Iuliu Maniu (aplauze) și între mine există vre-o nelățelegere. Soarta noastră însă a fost soarta lui Castor și Pollux. Noi am copilărit împreună, am avut aceleași bucurii, aceleași năcașuri, am suferit aceleași înfrângerii, am avut aceleași triumfuri.

Suntem două firi fundamentale deosebite. Eu — mai impulsiv, mai agresiv.

El, mai calm, mai înțelept. Poate că soarta însăși a vrut să ne apropie unul de altul, spre a ne întregi în munca armonioasă.

toate calitățile bune ale acestui popor le sintetizează și personifică Iuliu Maniu. In persoana lui s'au acumulat toate virtuțile rasei.

„Iuliu Maniu a muncit pentru idealul poporului român, cu convingere apostolică. El și-a format acum, în fața forului său suflător, o convingere. (D. Maniu hotărâse să se retragă)... El a voit să schimbe heleștii sufletului în oameni liberi, cu conștiință și să asigure pe vecie existența statului. Și ce i-a fost dat să vadă? O adevărată tragedie. Om cu suflet de puritan, după o viață de lupte grele, o mână de oameni i-au stat în cale, organizați în coterle”.

Anul trecut Dv. știți, răspunzând unui discurs al lui Iuliu Maniu, am arătat că, precum am fost alături o viață întreagă, menirea noastră este ca împreună să mergem până la sfârșitul vieții (aplauze prelungite). In colectivitatea organizației omenești, individualitățile sunt determinate. Dela 1848, delă Simion Barnașiu Iacoace, neamul nostru n'a avut o exteriorizare a spiritului său, de talia lui Iuliu Maniu. El este șeful nostru și sufletul întregului partid Național Țărănesc (aplauze).

Să ne unim cu toții, în jurul iubitelui nostru șef Iuliu Maniu, care nu este numai simbolul unității partidului Național Țărănesc ci și simbolul unității naționale (aplauze furtive, strigăte: trăiască Iuliu Maniu)“.

Di Vaida își calcă în picioare trecutul.

Di Vaida-Voievod, care făcuse aceste legăminte sfinte, de a merge până la moarte cu Iuliu Maniu, la 1935 s'a despărțit de Iuliu Maniu, l-a părăsit, a trecut în tabăra dușmanilor lui! Când s'a auzit acest lucru, lumea a rămas uluită. Nu voia să creadă. Era într'adevăr de necrezut. Părea cu neputință ca un om ca Al. Vaida Voievod, un om încercat în luptă, să-și calcă în picioare trecutul, să-și facă de ocară bătrânețea.

Și totuși era adevărat: d-l Al. Vaida a pornit la 1935, al treilea val de „fripturism”. Un mare păcat și o mare greșeală. De neînțeles și de neiertat.

Pentru ce a săvârșit d-l Vaida acest păcat de moarte?

Se știe de ce. — După o viață de luptă apostolică, d-l Maniu decisese să se retragă din fruntea guvernului și, mai apoi, a partidului. De ce? Ne-a spus-o d-l

Vaida. Filadelf: „o mână de oameni i-au stat în cale, organizați în coterle”. Nu mai putea governa cu mâna liberă și după interesele poporului. I se cerea să joace cum îi cântau anumite putei ascunse în umbră. Aceasta r fi fost o umilire a națiunii. O trădare a ei. — De aceea d-l Maniu s'a ridicat împotriva cu toată tăria și cu toată strășnicia. Nu a voit să lase să se peară nici o iotă din drepturile pe care națiunea le-a câștigat cu jertfe de vecari. Nu putea suferi ca peste țara noastră să domnească neclăstă și imoralitatea. Decât să rabde asta, mai bine s'a lăpădat de strălucirea puterii și a început o nouă luptă pentru a pune din nou națiunea în drepturile sale și pentru a spăla de pe obrazul țării norolul corupției și imoralității.

„Valahismul” — o rătăcire

Pe deasupra mai este și o mare rătăcire drumul pe care a apucat d. Vaida Adevărat drum al pierzării.

1. D. Vaida vrea să schimbe numele glorios al neamului nostru moștenit delă strămoșii Romani. Vrea să fim „valahi” adică: așa cum ne batjocorau pe vremuri ungurii! — Se poate o rătăcire mai ciudată decât asta?

2. In politica externă, d. Vaida (împreună cu poetul-fripturist Goga!) vrea iarăși ceva nou. Să ne despărțim de vechii noștri aliați și prieteni, de Franța, Anglia și Statele Unite ale Americii, și să ne dăm pe mâna vrășmașilor noștri, în frunte cu Germania lui Hitler! Cumplită rătăcire și asta. Se știe doar de toată lumea că nemții dimpreună cu ungurii n'au decât un v.s: să sfarme toate tratatele de pace din 1918 să strice granițele de țări făurite prin ele și să ne ia Ardealul și Banatul. Să ne facă iarăși slugile ungurilor: Cel ce ține cu Hitler vrea, prin urmare, sfârșirea României!

— Grozavă rătăcire și înspăimântător păcat acesta!

3. In ce privește viața din lăuntru a țării, d. Vaida zice că aduce și aici ceva nou. Ce anume? Zice că D-sa vrea să facă o politică adevărat „națională”. — Îți stă mintea în loc: Dar până acuma, în tot trecutul său, d. Vaida ce a fost și ce a făcut? Noi așa știam că împreună cu d. Maniu a făcut naționalismul cel mai neînduplecat. A luptat pentru ideea și pentru interesele naționale românești. D-sa vine acuma și ne spune că deabia acum începe a fi bun naționalist, de când nu mai e Român ci valah. — Cum, Doamne Sfinte o mai fi și asta, e greu de înțeles.

Ne ajută însă d. Vaida să înțelegem. Ne spune cum vine vorba asta cu „naționalismul” valahicesc”. Și povestea e destul de ciudată.

Zice d-l Vaida așa: „Vreau **numerus valahicus!** Vreau să fie împărțite drepturile averile și puterile din țară cu proporția între neamurile care trăiesc aici, pe aceste platuri. Toți să aibe parte de drepturi și bunătăți, după numărul de sulete ce are fiecare nație!”

(Din biblioteca pentru „Fruntașii Satelor”)

Din cine se compune lista noului guvern.

Se pare că schimbarea a fost un joc de teatru aranjat de d-l Tătărescu.

Gheorghe Tătărescu, președinte al consiliului de ministri. Dr. C. Angelescu, Educație. I. Incales, Lacrări, Publice și Comanicățiilor. Victor Antonescu, Afaceri Străine. I. Nistor, Muncă. V. P. Sassa, Justiție. Richard Franzosovici, Interne. Gh. Ionescu-Sisești, Agricultură și Domenii. Dr. Valeria Pop, ministru Secretar de Stat. Dr. I. Costinescu, Sănătate și Ocrotiri Sociale. Victor Iamandi, Culte și Arte. I. Manolescu-Srungea, Ministru Secretar

de Stat. Mircea Cancicev, Finanțe. Mihail Negură, Cooperatie. Iaginer Radu Irimescu, Aer și Marina. General de divizie Adjutant Constantin Ilaslevici, Apărare Națională. Ion Bujolu, Industrie și Comerț. Subsecretari: Victor Bădulescu, Aurelian Bentoiu, Vasile Bărsă, Mihail Berceanu, Tiberiu Moșoiu, Dumitru Alimănișteanu, Prof. Florin Ștefănescu-Goangă, General Alexandru Glatz, General Gabriel Marinescu, General Paul Teodorescu, Dr. Petre Toza.

Cetiți numai „Solia”